

[Inger Gautier Schmit.]

Jeg vil derfor i høj Grad ønske, at der paa dette Omraade kunde blive et Samarbejde med det private Initiativ, enten derved at Kommunen kunde overdrage denne Opgave til en Menighedspleje eller Husmoderforening, eller paa anden lignende Maade.

Den offentlige Børneforsorg er maaske mere end nogen anden Gren af Forsorg baaret frem af det private Initiativ her i Danmark. Den er hos os ikke Frugten af et Kontorarbejde, men den er opstaaet, fordi det var en Hjertesag for forstaaende og kærlige Mennesker at komme ulykkeligt stillede Børn til Hjælp. Man begyndte for et Hundrede Aar siden med Oprettelse af de store Drengehjem, derefter følger Plejehjemsforeninger, Børnehjem, Opdragelseshjem, forebyggende Arbejde. Linieme i den danske Børneforsorg blev lagt, og de blev lagt godt. Imidlertid mærkede man henimod Slutningen af Aarhundredet, at man ikke mere kunde magte Opgaven, og saa tog Staten fat, og vi fik Værgeraadsløven af 1905.

Man kan i og for sig sige, at denne Lov i sin første Udformning fik en uheldig Start. Jeg tror, det var den nøje Tilknytning til Politimyndighederne og Værgeraadenes begrænsede Selvstyre, der gjorde, at Loven var ret utilfredsstillende saavel for Befolkningen som for Værgeraadene selv, hvilket egentlig maa beklages, idet disse straks til en vis Grad kom i Miskredit hos Befolkningen. Ved Loven af 1922 om Værgeraadets forsorg blev der rettet meget paa disse Skavanker, og jeg tror med fuld Ret at kunne sige, at under denne Lov har Værgeraadet vundet Hævd paa en ganske anden Maade end før.

Der er da heller ingen Tvivl om, at Sympatien for Værgeraadenes Arbejde er stigende i Befolkningen, selv om enkelte Tilfælde kan kritiseres. Selvfølgelig er der store Vanskeligheder at overvinde, bl. a. den forstaaelige Misfornøjelse og Vrede hos de Forældre, fra hvem Forældremyndigheden bliver taget; men dette kan vel ikke undgaas, selv hvor Værgeraadene optræder paa den mest hensynsfulde Maade.

Folketingets højtærede Formand, det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen, sagde i sin Omtale af Værgeraadet, at det har haft „et kedeligt Skær“ over sig, fordi det var dets Opgave at fjerne Børnene, og det ærede Medlem mente derfor, det var heldigt, at denne Opgave blev overdraget det sociale Udvalg. Hvis det ærede Medlem

virkelig havde tænkt Sagen til Bunds, tror jeg ikke, han vilde have udtalt sig saaledes, thi det kommer jo ikke an paa, om den Institution, der har dette Arbejde, bliver kaldt Værgeraad eller „det sociale Udvalg“.

Hvis disse to Myndigheder har den samme Opgave, vil de sikkert komme til at gøre ganske den samme Erfaring, nemlig at Forældrene i givne Tilfælde vil være i allerhøjeste Grad misfornøjede med deres Virksomhed. For saa vidt er der ganske sikkert ikke nogen Anledning til at fravige den bestaaende Ordning. Det Udtryk om et Barn, at det er „under Værgeraadet“, vil sikkert blot blive afløst af et Udtryk som, at det er „under Kommunen“ eller „under Børnenævnet“, og det kan vist komme ud paa et. Der skal i hvert Tilfælde andre Grunde til at overbevise mig om, at vi skal gaa bort fra den nuværende Ordning.

Som Lovgivningen er i Øjeblikket, har vi, som Ministeren nævnte, en Spaltning i Børneforsorgen; Tilsynsmyndigheden overfor de forskellige Grupper af Børn henhører under forskellige Faktorer, Kommunerne, Værgeraadene, Sundhedsstyrelsen, og Ministeren har nu i sit Forslag sluttet sig til den Opfattelse, som man fra mange Sider i øvrigt i adskillige Aar har gjort gældende, at vi bør have Enhed i vor Børneforsorg, der bør være den samme Tilsynsmyndighed og bestemmende Myndighed overfor alle Børn, som nyder Samfundets Hjælp i Kommunen. Som en saadan samlende Myndighed foreslaar den højtærede Minister det sociale Udvalg, som jo samtidig har alle andre sociale Opgaver at røgte.

Rent teoretisk set er det selvfølgelig lettere, at alle Børnene staar i Kommunens Kartotek, at det samme Udvalg har Bestemmelsesret og Tilsyn med alle Børnene; og lovgivningsmæssigt set er Ministerens Forslag en Forenkling og en Kodifikation af de forskellige Love paa dette Omraade. Men Spørgsmaalet bliver, om det gavner Børnene. For det er dog det vigtigste; Livet er ikke altid saa enkelt og program-mæssigt, og det, det i første Linie kommer an paa, er dog, hvad der tjener Børnene bedst, og ikke, hvad der er mest praktisk for Kommunen.

Og her har jeg mine Betænkeligheder — maaske de kan overvindes, det vil Tiden vise — ved at gaa bort fra den nu snart 30-aarige Ordning med de selvstændigt virkende Værgeraad, som er valgt netop med denne ene Opgave, og ikke andre, for Øje at tage Vare paa Kommunens ulykke-